

Tien keer Teleblik

Tien praktische toepassingen van
Teleblik in de klas

Inhoud

1 De lesmethode en Teleblik	4
Inleiding	4
Manieren om Teleblik in te zetten	4
Aandachtspunten	5
2 Zelfstandig leren in Teleblik.....	6
Inleiding	6
Leerlingen aan de slag	6
Aandachtspunten	6
3 Samenwerkend leren met Teleblik.....	8
Inleiding	8
Leerlingen samen aan de slag	8
Aandachtspunten	9
4 Actualiteit en Teleblik.....	10
Inleiding	10
Actualiteitenprogramma's: het nieuws bekijken	10
Achtergrondinformatie: het nieuws begrijpen	10
Programma's in Teleblik.....	10
5 Meningsvorming met Teleblik.....	12
Inleiding	12
(Leren) discussiëren.....	12
Programma's in Teleblik.....	12
In de praktijk: Lesideeën	13
6 Mediawijsheid en Teleblik.....	14
Inleiding	14
'Leren' televisie kijken	14
Teleblik als database: informatie zoeken en selecteren	15
Aandachtspunten	15
7 Spreekbeurten en Teleblik	16
Inleiding	16

Een spreekbeurt maken met Teleblik	16
Aandachtspunten	16
8 Werkstukken en Teleblik	18
Inleiding	18
Teleblik	18
Van word tot website: soorten werkstukken	18
Aandachtspunten	19
9 Projecten en Teleblik	20
Inleiding	20
Televisie in projecten	20
Telebliktoepassingen in de les	20
10 Teleblik technisch	21
Hoe kan ik zoeken naar uitzendingen?	21
De snijmachine: hoe maak ik een fragment?	22

1 De lesmethode en Teleblik

Inleiding

Voor vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en biologie gebruikt u waarschijnlijk een methode van een uitgever. Teleblik kan deze lesmethode aanvullen en deels vervangen. Sommige dingen begrijp je immers beter als je ze ziet! Leerlingen zijn vaak visueel ingesteld en vinden het leuk om filmpjes te kijken in de les. En door geschreven bronnen uit een lesboek te combineren met fragmenten uit Teleblik, maakt u gebruik van de voordelen van verschillende media. Sluit aan bij de voorkennis, de leefwereld en de verschillende leerstijlen van leerlingen!

Manieren om Teleblik in te zetten

U kunt Teleblik inzetten als aanvulling op de lesmethode op verschillende wijzen:

1. Teleblik ter introductie
Gebruik een fragment om leerlingen te prikkelen en hun aandacht te trekken voor het onderwerp van de les. Open een les over vulkanen met een filmpje van een vulkaanuitbarsting, of een economieles over kansen op de arbeidsmarkt met een fragment waarin Marokkaanse jongens vertellen over hun moeite om een stageplaats te vinden. Televisiefragmenten sluiten vaak aan bij de leefwereld, voorkennis en interesses van de leerlingen. Ze bieden een aantrekkelijke en prikkelende introductie van de les.
2. Teleblik ter instructie
Hoe werkt de ademhaling? Wat is fotosynthese? Waarom hadden de speeches van Hitler zoveel succes? Sommige dingen zijn beter te begrijpen als je ze ziet. Gebruik daarom fragmenten om dingen uit te leggen en te laten zien. Een stukje uit een programma over de eerste wereldoorlog, een fragment waarin een minister een nieuwe wet toelicht, een animatie die duidelijk maakt wat het migratiesaldo is. Het gebruik van een filmpje is leuk, leerzaam én kan u voorbereidingstijd besparen.
3. Teleblik ter illustratie
“Dus zó ziet dat eruit!” Een lesmethode is vaak voorzien van foto’s en andere illustraties. Maar soms is beweging in beeldmateriaal belangrijk. Hoe klonk de beroemde toespraak van Martin Luther King? Hoe vochten gladiatoren? Laat leerlingen het ervaren in een filmpje!
4. Teleblik voor perspectief
Met Teleblik kunt u de lesstof in perspectief plaatsen. Hoe gingen dingen vroeger? Het Polygoonjournaal of programma’s over geschiedenis laten het zien. Of: waarom is een onderwerp juist nú belangrijk? Bekijk een stuk uit het NOS Journaal of een ander actualiteitenprogramma en maak de les actueel.
5. Verwerking met Teleblik
Zet leerlingen na het geven van de leerstof aan de slag. U kunt Teleblik gebruiken voor bijvoorbeeld:

- a. Zoekopdrachten: leerlingen zoeken zelf uitzendingen bij een onderdeel uit de lesmethode: 'Je hebt net een stuk gelezen over ... Zoek hiervan een voorbeeld in Teleblik'.
- b. Vergelijkingsopdrachten: 'In het lesboek heb je gelezen dat ... Bekijk nu het filmpje. Welke overeenkomsten en verschillen zie je tussen...?'
- c. Verdiepingsopdrachten: 'In de les hebben we het gehad over... Zoek in Teleblik naar meer informatie over dit onderwerp maak hiervan een korte presentatie.'

6. Huiswerkopdrachten met Teleblik

Teleblik kan ook worden ingezet als onderdeel van huiswerkopdrachten. Laat leerlingen een korte uitzending of zelfgemaakt fragment bekijken, en laat hen daarover enkele vragen beantwoorden of een analyse maken. Leerlingen mogen ook thuis inloggen op Teleblik, hetzij via een zelfgemaakt persoonlijk Entree-account met digicode die de school van Teleblik heeft ontvangen, hetzij via het leerlingaccount van de elektronische leeromgeving (ELO).

- Maakt u een huiswerkopdracht op papier? Vermeld duidelijk de titel en het Telebliknummer van iedere video, zodat de leerling deze makkelijk kan terugvinden.
- Maakt u een digitale huiswerkopdracht, bijvoorbeeld een opdracht in de ELO lesmateriaal? Neem dan de URL van het Teleblikfragment op in het materiaal. U kunt hierbij kiezen voor de URL van het Teleblikfragment in miniplayer. Het fragment speelt dan af zonder tekst ernaast.

Aandachtspunten

Teleblik gebruiken in de les? Bedenk dan dat leren van Teleblik meer is dan kijken alleen! De beelden die u gebruikt moeten een logisch onderdeel van de les vormen en de leerlingen moeten er actief met bezig zijn. Dit bereikt u door de video's in een context te plaatsen, kijk- en verwerkingsvragen te stellen en opdrachten te geven.

2 Zelfstandig leren in Teleblik

Inleiding

Leerlingen kunnen eenvoudig gebruik maken van de Teleblikwebsite. Ze kunnen filmpjes zoeken, bekijken en eventueel bewaren en bewerken. U kunt leerlingen daarom prima zelfstandig laten werken met Teleblik!

Leerlingen aan de slag

Leerlingen kunnen op verschillende manieren zelf aan de slag met Teleblik. U kunt leerlingen bijvoorbeeld aan het werk zetten met meer of minder gestructureerde opdrachten.

1. Gestructureerde opdracht

Een gestructureerde opdracht is bijvoorbeeld een werkblad waarbij:

- U de fragmenten kiest over een bepaald onderwerp;
- U vragen stelt bij fragmenten;
- U aangeeft welke andere bronnen leerlingen eventueel gebruiken en waarvoor.

2. Open opdracht

In een helemaal open opdracht:

- Kiezen leerlingen zelf een onderwerp;
- Bepalen leerlingen zelf hun zoekstrategie;
- Kiezen leerlingen zelf welke bronnen ze gebruiken;

U geeft bijvoorbeeld de opdracht: 'bereid een presentatie voor over een belangrijk historisch persoon uit de 20e eeuw'. Leerlingen bepalen zelf welke persoon ze kiezen, wat ze hier over willen vertellen en waar ze hun informatie vandaan halen. Als ze willen, kunnen ze filmpjes uit Teleblik gebruiken als informatiebron, of in hun presentatie.

3. Half open opdracht

U kunt ook kiezen voor een half-open opdracht, waarbij leerlingen vrijheid hebben maar u wel kaders stelt. Een voorbeeld hiervan is een gestructureerd stappenplan, waarmee leerlingen stap voor stap een werkstuk of presentatie met Teleblik maken.

Zelfstandig werken heeft de volgende voordelen voor de leerling:

- Leerlingen kunnen in hun eigen tempo leren: ze kunnen fragmenten pauzeren, opnieuw bekijken en rustig de samenvatting lezen.
- In vrije opdrachten kunnen leerlingen fragmenten zoeken over onderwerpen die zij interessant vinden. Dit werkt motiverend.
- Als leerlingen zelf fragmenten zoeken en bewerken, zijn ze actief met de leerstof bezig.

Aandachtspunten

U wilt uw leerlingen zelfstandig laten werken aan een opdracht met Teleblik. Een presentatie over een maatschappelijk probleem, een werkstuk over een historisch persoon... Waar moet u aan denken?

- U kunt de hele klas tegelijk zelfstandig laten werken in een computerlokaal, maar leerlingen kunnen ook rouleren op computers in de klas of thuis aan de slag. Let er wel op dat iedere computer een koptelefoon heeft, zodat leerlingen Teleblik kunnen beluisteren zonder anderen te storen.
- Leerlingen mogen ook thuis gebruik maken van Teleblik. Met een persoonlijk Entree-account dat zij zelf kunnen maken, en de digicode die de school van Teleblik heeft ontvangen, kunnen zij thuis toegang krijgen. Bij veel scholen kunnen leerlingen met hun schoolaccount van de elektronische leeromgeving thuis al gebruik maken van Teleblik.
- Stel vast hoe vrij u leerlingen precies kunt en wilt laten. Zelfstandig werken met Teleblik vergt bepaalde technische en analytische vaardigheden. Leerlingen moeten uitzendingen kunnen vinden, de bruikbaarheid kunnen beoordelen en deze gebruiken. Wijs hen op de FAQ-pagina, waar ze tips en trucs en instructiefilmpjes kunnen vinden.
- Wijs leerlingen erop dat niet over alle onderwerpen evenveel filmpjes beschikbaar zijn in Teleblik. Dit kan betekenen dat leerlingen minder bruikbaar materiaal zullen vinden. Hoe kunnen ze daar mee om gaan?

3 Samenwerkend leren met Teleblik

Inleiding

Leerlingen zitten in groepjes achter één of meer computers. Samen zoeken, bekijken en bespreken ze filmpjes. Ze combineren informatie uit Teleblik met andere bronnen en werken samen aan een opdracht, een werkstuk of een presentatie.

Leerlingen samen aan de slag

Van een korte opdracht tot een project waarmee leerlingen meerdere lessen bezig zijn: samenwerkend leren met Teleblik kan op verschillende manieren.

1. Kies voor een gestructureerde opdracht of een open opdracht, waarbij leerlingen stap voor stap aan de slag gaan
  - Gestructureerde opdracht - voorbeeld: 'Wie vinden jullie de grootste Nederlander: A, B, C of D?' Iedere leerling zoekt informatie over één persoon. Wie was hij/zij, wanneer leefde hij/zij en wat maakt hem of haar belangrijk? Leerlingen presenteren hun persoon aan groepsgenoten (eventueel met behulp van een filmpje) en leerlingen kiezen samen de grootste Nederlander.
  - Open opdracht - voorbeeld: Volgende week moeten jullie een presentatie van 5 minuten geven over ... Kies zelf wat jullie gaan vertellen, welke bronnen jullie gebruiken en hoe jullie het gaan presenteren. leerlingen moeten dan in overleg beslissen wat ze gaan doen, en hoe.
2. Laat leerlingen specifiek met Teleblik werken, of laat leerlingen Teleblik en andere bronnen combineren.
  - Alleen in Teleblik – voorbeeld: Leerlingen werken aan een opdracht over verschillende dansstijlen: ze zoeken allemaal in Teleblik naar filmpjes over een andere stijl. Ze vertellen elkaar wat ze gevonden hebben, laten fragmenten aan elkaar zien en maken de opdracht.
  - Combinatie bronnen – voorbeeld: Ieder neemt bijvoorbeeld één bron voor zijn rekening. Leerlingen zijn bezig met een project over armoede. De één gaat naar de bibliotheek, de ander bezoekt de site van Novib, een derde zoekt filmpjes in Teleblik.

Leerlingen leren zo van elkaar: de ene leerling is bijvoorbeeld goed in het zoeken van video's, de ander haalt snel de beste informatie van een website, weer een ander kan mooie PowerPointpresentaties maken. Door samen te werken komen leerlingen tot goede resultaten.

Laat leerlingen met elkaar overleggen over vragen als 'Wat is de beste informatie?' 'Kunnen we dit filmpje gebruiken?' 'Hoe dan?' Zo stimuleren ze elkaar na te denken over wat ze doen en zien.

Aandachtspunten

- Zorg dat leerlingen voor het succes van de opdracht van elkaar afhankelijk zijn: iedereen heeft een eigen inbreng, maar alleen door echt sámen te werken kunnen ze de opdracht goed uitvoeren.
- Stel vast op welke manier leerlingen de taken kunnen/moeten verdelen. Zoekt iedereen in verschillende bronnen? Bijvoorbeeld één leerling in Teleblik, een ander op andere websites en een derde leerling in de bibliotheek? Of zoekt iedere leerling in verschillende bronnen naar informatie over een eigen deelonderwerp?

4 Actualiteit en Teleblik

Inleiding

Er is iets belangrijks gebeurd of er gaat iets belangrijks gebeuren dat u in de klas wilt bespreken. Er wordt een klimaatop gehouden, er zijn verkiezingen geweest of er zijn belangrijke ontwikkelingen in de Europese Unie. Of misschien zijn er toevallig recente ontwikkelingen die te maken hebben met een onderwerp dat u in de les behandelt. Met Teleblik haalt u de achtergronden bij de actualiteit de les in!

Actualiteitenprogramma's: het nieuws bekijken

Recent uitgezonden programma's staan nog niet meteen in Teleblik. Na uitzending op televisie duurt het enige tijd voordat programma's in Teleblik beschikbaar komen. U kunt natuurlijk wel andere sites gebruiken, zoals www.jeugdjournaal.nl of www.uitzendinggemist.nl voor heel recent materiaal.

Achtergrondinformatie: het nieuws begrijpen

Teleblik biedt een schat aan achtergrondinformatie, waarmee u het nieuws in een context kunt plaatsen. Fragmenten uit Teleblik kunnen leerlingen helpen de actualiteit te begrijpen en antwoord geven op vragen die ze hebben. Dit geldt zowel voor internationaal en landelijk nieuws als zaken die actueel zijn in de directe leefomgeving van leerlingen (in de buurt, thuis of op school).

Enkele voorbeelden:

- Aardrijkskunde: er is een klimaatop op Bali. Wat wordt daar eigenlijk besproken? Wat is klimaatverandering? Hoe problematisch is het? Wat houdt het verdrag van Kyoto in? In Teleblik vindt u verschillende programma's over het milieu en de klimaatveranderingen.
- Economie: de discussie over het ontslagrecht laait op. Wat zijn de voor- en nadelen van een soepel ontslagrecht? Wat voor invloed heeft dit op de arbeidsmarkt? In Teleblik vindt u verschillende programma's over ontslag en ontslagrecht.
- Maatschappijleer: er komt een asielzoekerscentrum in de regio. Wat is de functie van zo'n centrum? Hoe werkt de asielprocedure in Nederland? Hoe is het om in zo'n centrum te leven? Een aflevering van Aspecten van maatschappijleer over vreemdelingenbeleid geeft uitleg: <http://teleblik.nl/media/54029>.

Veel actualiteiten zijn jaarlijks terugkerend. Denk bijvoorbeeld aan Prinsjesdag, 4 en 5 mei en de (Kinder)boekenweek. Hierover staat veel bruikbaar materiaal in Teleblik.

Programma's in Teleblik

Actualiteit bespreken in de les? Naast het NOS Journaal en het Jeugdjournaal vindt u in Teleblik actualiteitenprogramma's, zoals

- Nova/Den Haag Vandaag
- Netwerk
- Eén Vandaag
- Twee vandaag

- Pauw en Witteman

Tevens kunt u actuele documentaireprogramma's in Teleblik vinden, zoals:

- Zembla
- Noorderlicht
- Dokument
- Tegenlicht

Verder kunt u allerlei informatieve en educatieve programma's gebruiken om actuele onderwerpen in een context te plaatsen. Van een stukje uit het SchoolTV-programma 'Focus op de maatschappij' tot een fragment uit het Klokhuis: vaak worden in dit soort programma's zaken helder uitgelegd en getoond.

5 Meningsvorming met Teleblik

Inleiding

Wat vind jij van de bio-industrie? Hoe ver mag de overheid gaan om terrorisme te voorkomen? Moet roken verboden worden? Uitzendingen en fragmenten uit Teleblik kunnen leerlingen prikkelen na te denken over belangrijke zaken en een mening te vormen, aan te passen of te verdedigen.

Een item uit het Journaal, een interview met een politicus in NOVA, een fragment uit een programma over de bio-industrie. Wat vinden de leerlingen daarvan? Met wie zijn ze het eens? Waarom? Allemaal vragen die u naar aanleiding van een video kunt stellen. Of die leerlingen zichzelf kunnen stellen!

Leerlingen kunnen met Teleblik ook leren van de mening van anderen - experts, politici, programmamakers en gewone mensen. Ze horen bijvoorbeeld de argumenten van een vegetariër om geen vlees te eten. Of de redenen die een minister geeft voor een nieuwe wet. Of ze zien met eigen ogen wat de effecten zijn van ontwikkelingshulp in Afrika, en waarom je dus wel of niet geld zou moeten geven aan goede doelen. Ze kunnen de argumenten die ze in televisieprogramma's horen en zien gebruiken om zich een mening te vormen en deze te onderbouwen.

(Leren) discussiëren

Het is voor leerlingen niet alleen belangrijk zich een mening te vormen, ze moeten ook leren deze onder woorden te brengen en te verdedigen in een discussie of debat. U kunt Teleblik gebruiken om leerlingen bewust te maken van hoe ze hun mening het best kunnen verdedigen. Gebruik een fragment uit een discussieprogramma om te kijken hoe een discussie verloopt. Wie van de sprekers is het meest overtuigend? Waarom? Welke rol spelen argumenten, manier van spreken, houding en andere factoren bij het overbrengen van je mening? Na het bekijken en bespreken van discussies van anderen kunnen leerlingen zelf oefenen.

Programma's in Teleblik

U kunt allerlei programma's uit Teleblik gebruiken om te werken aan meningsvorming en discussie. Denk bijvoorbeeld aan actualiteitenprogramma's zoals het NOS (Jeugd)journaal of Netwerk. Maar ook aan fragmenten uit allerlei educatieve en informatieve programma's. Hierin worden soms controversiële onderwerpen besproken.

Bijzonder bruikbaar zijn discussieprogramma's. In Teleblik vindt u zowel discussieprogramma's specifiek voor jongeren, als programma's voor een volwassen doelgroep. Deze laatste zullen vooral in de hogere klassen bruikbaar zijn.

- [Het Lagerhuis: Jongeren](#)
- [Meetingpoint](#) (een discussieprogramma voor en door islamitische jongeren)
- [Random Tien](#)
- [Buitenhof](#)
- [De achterkant van het gelijk](#)

In de praktijk: Lesideeën

1. Naar aanleiding van een fragment dat u klassikaal laat zien het gesprek aangaan over een onderwerp.

Sinds de aanslagen op de Twin Towers in 2001 krijgt terrorismebestrijding veel aandacht. Ook de Nederlandse overheid houdt zich ermee bezig. Maar: hoever mag de overheid gaan om aanslagen te voorkomen? Bekijk een uitzending over het registreren van telefoon- en mailgegevens of het preventief aanpakken van terrorismeverdachten en ga met de klas in gesprek.

2. De les openen met een vraag of stelling. Leerlingen zoeken in Teleblik (en andere bronnen) naar informatie die hen helpt een antwoord of een mening te formuleren.

Stelling: Stierenvechten moet verboden worden. De leerlingen zoeken een antwoord op een aantal vragen: Wat is stierenvechten en waar komt het vandaan? Waarom is stierenvechten zo populair? Welke argumenten zijn er tegen stierenvechten? Wat zeggen voorstanders? Zijn er andere omstreden culturele gebruiken in Europa waarmee je het stierenvechten kan vergelijken? Leerlingen verzamelen informatie en argumenten en vormen een onderbouwde mening.

3. Een debat organiseren. De klas verdeelt zich in twee groepen. Beide groepen krijgen een stelling, die ze zo goed mogelijk moeten onderbouwen. Hiervoor zoeken ze informatie in Teleblik (en andere bronnen). Daarna proberen de twee groepen elkaar te overtuigen van hun gelijk.

Een stelling van het Jongerenlagerhuis: 'blote videoclipen maken de jeugd losbandiger' (<http://teleblik.nl/media/2970225>). Als onderdeel van hun voorbereiding op het debat zoeken leerlingen in de 'voor'-groep bijvoorbeeld een fragment over de invloed van media op het gedrag van mensen, of over de seksualisering van de maatschappij. De andere groep zoekt naar een fragment waarin een expert aangeeft dat het allemaal wel meevalt. Uit de fragmenten halen leerlingen argumenten, die ze later in het debat kunnen inbrengen.

4. Leerlingen in groepjes laten discussiëren naar aanleiding van een Teleblikfragment, bijvoorbeeld over het onderwerp van een project waar ze mee bezig zijn.

6 Mediawijsheid en Teleblik

Inleiding

Mediawijsheid: een begrip dat sinds een aantal jaar een steeds belangrijkere rol is gaan spelen in het onderwijs. Voor kinderen is het belangrijk om te leren nieuwe (en oude) media te gebruiken en kritisch naar media te leren kijken. U kunt materiaal uit Teleblik gebruiken om leerlingen meer te leren over de werking van televisie. Of werk met leerlingen aan hun informatievaardigheden : leerlingen leren filmpjes zoeken, selecteren, beoordelen en gebruiken.

'Leren' televisie kijken

Gebruik Teleblik om leerlingen bewuster te maken van de werking van televisie. Met behulp van fragmenten kunt u de leerlingen laten nadenken over vragen zoals:

1. Welke doelen hebben televisiemakers? Hoe beïnvloeden de doelen van televisiemakers de inhoud en vorm van een programma? En wat betekent dit voor de kwaliteit en objectiviteit van informatie uit dit programma?

Bekijk met leerlingen bijvoorbeeld een aflevering van Helder over de werking van reclame (<http://teleblik.nl/media/4929936>), of een uitzending van Andere Tijden over politiek en televisie (<http://teleblik.nl/media/1838368>).

2. Wat is 'nieuws'? Hoe komt de nieuwsselectie bij journaals en actualiteitenprogramma's tot stand?

Laat leerlingen een 20 uur journaal uit Teleblik vergelijken met een jeugdjournaal of een uitzending van het journaal van een commerciële omroep. Welke overeenkomsten verschillen zien ze in bijvoorbeeld nieuwsselectie en invalshoek?

3. Hoe objectief is televisie? Is wat je op televisie ziet altijd waar? Maak leerlingen bewust van het feit dat programmamakers nooit 'de werkelijk' kunnen laten zien. Ze maken altijd keuzes: wat komt in het programma aan bod, op welke manier? Welke boodschap moet het programma overbrengen?

Gebruik bijvoorbeeld het programma 'TV als Informatiebron' (<http://teleblik.nl/media/24385>). Hierin wordt getoond hoe twee journalisten over dezelfde jongerenreis totaal verschillende reportages maken. De ene reportage geeft een heel positief beeld, de ander een negatief beeld. Dit programma laat duidelijk zien hoe journalisten van dezelfde gebeurtenissen heel verschillende beelden kunnen geven.

4. Wat is de invloed van de media op de samenleving? Welke rol speelden de media na de aanslagen van 11 september? Hoe beïnvloeden de media de manier waarop kijkers naar de wereld kijken? Welke invloed hebben stereotypen in de media bijvoorbeeld op hoe mensen denken? Over dit soort vraagstukken zijn allerlei programma's in Teleblik te vinden.

Teleblik als database: informatie zoeken en selecteren

Als leerlingen zelf in Teleblik op zoek gaan naar filmpjes, komen ze belangrijke vragen tegen op het gebied van het zoeken en selecteren van informatie.

1. Informatie zoeken

Hoe vind ik de beste filmpjes? Welke zoekwoorden gebruik ik? Wat doe ik als ik niets vind?
Door bezig te zijn met dit soort vragen ontwikkelen leerlingen hun zoekstrategieën: vaardigheden die ze ook bij het zoeken in andere bronnen kunnen gebruiken.

2. Informatie selecteren

Hoe zie je of een fragment bruikbaar is? Welke informatie haal je uit de titel, de samenvatting, het screenshot bij het fragment? Hoe beoordeel je welk fragment het best is?
Leerlingen leren informatie beoordelen en selecteren.

In de les kunt u expliciet aandacht besteden aan informatievaardigheden. Maak leerlingen bewust van de stappen die ze ondernemen en de keuzes die ze maken en de keuzes die ze maken bij het zoeken naar filmpjes. Op deze manier leren leerlingen Teleblik optimaal gebruiken, maar ontwikkelen ze tegelijkertijd meer algemene informatievaardigheden die ze ook in andere situaties kunnen gebruiken.

Aandachtspunten

Meer weten? Bekijk de website over mediawijsheid van Kennisnet op <http://mediawijs.kennisnet.nl/>.

7 Spreekbeurten en Teleblik

Inleiding

Met Teleblik kunnen leerlingen van hun presentatie een multimedialproduct maken, waarin gesproken woord, afbeeldingen en televisiebeelden worden gecombineerd. Leerlingen zoeken in Teleblik uitzendingen over hun onderwerp, snijden waar nodig het beste stukje uit een filmpje en maken als ze dat willen een PowerPoint presentatie. Zo leren ze op een actieve en creatieve manier van televisiemateriaal!

Een spreekbeurt maken met Teleblik

Leerlingen kunnen Teleblik op twee manieren voor presentatie gebruiken:

1. Als **informatiebron**. Teleblik biedt als bronnenbank veel inhoudelijke informatie over allerlei onderwerpen: van aalscholvers tot zwerfkinderen en van Anne Frank tot Willem van Oranje. Wat is...? Wie was...? Hoe werkt...? Waarom...?
2. Als **onderdeel van de presentatie**. Een leerling die bij CKV een presentatie geeft over flamenco, kan bijvoorbeeld een stukje dans uit een flamencovoorstelling laten zien. Of een fragment waarin een gitarist laat zien hoe je flamencomuziek maakt. Op deze manier wordt de presentatie verduidelijkt en verlevendigd.

Door het werken met Teleblik ontwikkelen leerlingen belangrijke vaardigheden op het gebied van het zoeken, selecteren, analyseren en bewerken van informatie:

- Leerlingen kunnen via de verschillende zoekfuncties van Teleblik zoeken naar geschikte video's. Ze ontwikkelen hun zoekstrategieën en leren goede zoekwoorden gebruiken.
- Met de virtuele snijtool kunnen leerlingen delen uit een programma of fragment knippen. Hiermee worden ze gestimuleerd na te denken over wat de kern is van wat ze zien.
- Tijdens hun presentatie kunnen leerlingen de fragmenten die ze hebben gevonden en bewerkt aan de klas laten zien. Wie wil kan eenvoudig links naar zelfgesneden fragmenten uit Teleblik opnemen in een PowerPoint-presentatie. In de presentatie kunnen filmpjes gecombineerd worden met informatie en afbeeldingen uit andere bronnen. Zo maken leerlingen hun eigen multimedialproduct!

Op Teleblik kunt u handige stappenplannen vinden voor het maken van een spreekbeurt, voor zowel docent als voor de leerling.

Aandachtspunten

Leerlingen kunnen geen video uit Teleblik downloaden: de uitzendingen zijn alleen online beschikbaar. In hun spreekbeurt gebruiken leerlingen daarom altijd links. Tijdens het houden van de spreekbeurt moet de computer die ze gebruiken verbonden zijn met Internet. Laat hen vooraf de verbinding testen!

Stimuleer leerlingen om altijd na te denken of ze een 'hele' uitzending willen laten zien of er een stukje uit snijden. Zo denken leerlingen bewust na over wat ze zien en welke informatie ze op welke manier in hun presentatie kunnen gebruiken.

Neem in de beoordelingscriteria van de presentatie ook het gebruik van Teleblik op. Zijn de gebruikte fragmenten relevant en interessant? Vormen de fragmenten een logisch onderdeel van de presentatie?

8 Werkstukken en Teleblik

Inleiding

Leerlingen een werkstuk laten maken? Adviseer ze om op Teleblik te kijken! Leerlingen kunnen Teleblik gebruiken om inspiratie op te doen voor een onderwerp of als informatiebron. Maken leerlingen een PowerPoint presentatie of een website? Dan kunnen ze Teleblikfilmpjes direct gebruiken als een onderdeel van het werkstuk!

Teleblik

Teleblik kan op verschillende manieren worden gebruikt bij het maken van een werkstuk.

1. Inspiratie opdoen in Teleblik

Hebben leerlingen nog geen onderwerp gekozen? Een kwartiertje zoeken in Teleblik kan veel inspiratie opleveren.

2. Teleblik gebruiken als informatiebron

In Teleblik is veel informatie te vinden over allerlei thema's. Leerlingen kunnen programma's gebruiken om zich te oriënteren op hun onderwerp. In televisieprogramma's worden onderwerpen vaak bondig en helder besproken. Alle Teleblikuitzendingen zijn voorzien van een samenvatting. Uit deze samenvatting kunnen leerlingen soms ook handige informatie halen.

3. Teleblik opnemen in een werkstuk

Maken leerlingen een werkstuk in de vorm van een PowerPoint presentatie, een website of een wiki? Dan kunnen ze eenvoudig links naar Teleblik hierin opnemen. Het beeldmateriaal wordt zo een onderdeel van hun werkstuk. Leerlingen kunnen fragmenten bijvoorbeeld gebruiken als introductie, als toelichting of ter illustratie.

Met de virtuele snijtool kunnen leerlingen delen uit een programma knippen. Zo kunnen ze zelf bepalen wat ze precies in hun werkstuk willen laten zien. Door zelf een fragment te snijden worden leerlingen gestimuleerd om na te denken over wat de kern is van wat ze zien en op welke manier ze informatie het best kunnen gebruiken.

Van word tot website: soorten werkstukken

1. Een werkstuk in Word

Maken leerlingen een werkstuk op papier? Dan kunnen ze vooral gebruik maken van Teleblik als informatiebron. Eventueel kunnen ze in hun werkstuk verwijzen naar fragmenten over hun onderwerp die de lezer kan bekijken.

2. Een PowerPoint presentatie

Maken leerlingen een dia-presentatie? Hierin kunnen ze eenvoudig links naar zelfgemaakte fragmenten uit Teleblik opnemen. Zo maken ze een multi-media product, waarin ze materiaal uit Teleblik combineren met tekst en afbeeldingen.

3. Een website

Ook op een website kunnen leerlingen fragmenten uit Teleblik opnemen. Doordat hun werkstuk online staat, kunnen leerlingen bovendien eenvoudig elkaars werk bekijken.

Webmaker van Kennisnet (<http://webmaker.kennisnet.nl>) is een pakket vol met handige, gratis online tools voor het onderwijs. Met het pakket maak je makkelijk en snel websites, webquests, onderwijsetalages, lessen, online verslagen, en werkstukken. Webmaker is bovendien reclamevrij!

Aandachtspunten

- Wijs leerlingen erop dat niet over alle onderwerpen evenveel filmpjes beschikbaar zijn in Teleblik. Dit kan betekenen dat sommige leerlingen minder bruikbaar materiaal zullen vinden. Hoe kunnen ze daar mee om gaan?
- Houdt er rekening mee dat fragmenten uit Teleblik alleen online beschikbaar zijn. Om een werkstuk met Teleblikverwijzingen te bekijken moet u dus verbonden zijn met Internet.
- Naast de criteria die u normaalgesproken hanteert voor de beoordeling van werkstukken, kunt u het gebruik van Teleblik als aandachtspunt toevoegen. Denk daarbij aan zaken als:
  - Fragmentkeuze: zijn de fragmenten relevant, interessant, origineel?
  - Op welke manier is (informatie uit) een fragment in het werkstuk gebruikt? Heeft het een duidelijke functie?
  - Indien relevant: inbedding van de fragmenten in werkstuk: hebben de fragmenten een logische plek in het werkstuk? Wordt ieder filmpje voldoende ingeleid en nabesproken?

9 Projecten en Teleblik

Inleiding

Een projectopdracht over een maatschappelijk probleem, een themaweek over mensenrechten... In Teleblik vindt u allerlei programma's en fragmenten die u en de leerlingen kunnen gebruiken bij projecten in de klas.

Televisie in projecten

Op televisie worden regelmatig programma's uitgezonden over reële en actuele onderwerpen, situaties en problemen, die voor leerlingen interessant kunnen zijn. Denk bijvoorbeeld aan documentaires over economische en maatschappelijke vraagstukken en discussieprogramma's over actuele problemen. (Delen uit) deze programma's kunt u bijvoorbeeld gebruiken in een project over duurzaamheid, water, of de spanning in het Midden Oosten.

In Teleblik vindt u niet alleen programma's die specifiek verbonden zijn aan een bepaald vakgebied, maar juist ook materiaal met vakoverstijgende onderwerpen, zoals armoede en mensenrechten. Deze onderwerpen kunnen zowel vanuit historisch als economisch of maatschappelijk perspectief bekeken worden. Teleblik is daarom erg bruikbaar voor vakoverstijgend onderwijs!

Telebliktoepassingen in de les

Open een nieuw project met een (jeugd)documentaire, gebruik een fragment als startpunt voor een discussie, laat leerlingen in een presentatie of werkstuk gebruik maken van Teleblikfragmenten. U kunt Teleblik op veel verschillende manieren in een project gebruiken.

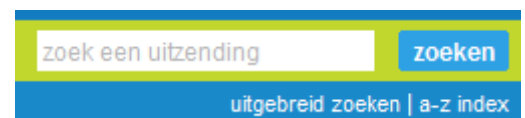
10 Teleblik technisch

Hoe kan ik zoeken naar uitzendingen?

Teleblik biedt verschillende manieren om een uitzending te vinden:

1. Telebliknummer

Elke uitzending in Teleblik heeft een Telebliknummer. Dat staat in de kolom rechts van de videoplayer. Met dat nummer kan je zelf, of een leerling, snel de uitzending terugvinden. In de zoekbox kan je direct het Telebliknummer invoeren en op “zoeken” klikken. Ook onder “uitgebreid zoeken” kan je direct zoeken op het Telebliknummer.

2. Zoeken via de A-Z index

In de A-Z lijst (<http://teleblik.nl/a-z-index>) staan trefwoorden op alfabetische volgorde. Bijvoorbeeld de a van auto's of de k van klimaat. Achter elk trefwoord staat hoeveel uitzendingen bij dit trefwoord horen.

3. Gewoon zoeken

Je kan op elk moment één of meerdere zoektermen invoeren in de zoekbox rechts en de zoekopdracht starten door op “zoeken” te klikken. De titel, een korte beschrijving en enkele andere gegevens van de uitzendingen waarin minimaal één van je zoektermen voorkomen worden getoond. De zoekresultaten kan je sorteren op de door jou gewenste manier, en eventueel kan je je zoekopdracht verfijnen. De gemiddelde waardering, sector en vakgebied worden ingevoerd door andere leerkrachten en leerlingen die Teleblik gebruiken, dit is dus erg subjectief.

Sorteren op: [Relevantie](#) | [Titel](#) | [Uitzenddatum](#) | [Lengte](#)

4. Uitgebreid zoeken

Ga naar uitgebreid zoeken. Je kunt dan zoeken op één of meerdere van de volgende manieren:

- met alle woorden - alle woorden moeten in de uitzending voorkomen. Voorbeeld: als je hier 'oorlog vakkenwijzer' invult vind je hier alleen fragmenten over de oorlog uit het programma Vakkenwijzer
- met de exacte woordcombinatie - deze woorden moeten na elkaar in de tekst voorkomen. Handig als je de titel van een uitzending kent, bijvoorbeeld Ik kom uit...
- met één van deze woorden - dit werkt hetzelfde als Eenvoudig zoeken;
- filter omroep - als je hier een omroep kiest vind je alleen programma's die door deze omroep zijn uitgezonden;

- filter op titel, onderwerp en beschrijving - vink een vakje aan wanneer je met je zoekterm alleen wilt zoeken in de titel, het onderwerp of de beschrijving.
- filter datum – gebruik dit als je op zoekt bent naar een bepaalde uitzending met een uitzenddatum die je ongeveer kent, bijvoorbeeld naar een uitzending in mei 2008.
- filters minimale waardering, sector en vakgebied. Alle docenten en leerlingen die Teleblik gebruiken mogen aangeven hoe goed zij een uitzending vinden, voor welke sector deze geschikt is en over welk vakgebied deze gaat. Met dit filter kan je de zoekopdracht verfijnen. Echter, niet alle uitzendingen hebben al een waardering, vakgebied en waardering gekregen, en deze filters zijn natuurlijk subjectief.

Als je een zoekopdracht in Teleblik ingeeft, wordt er in de hele database naar dat woord gezocht. Alle uitzendingen waarin dat woord voorkomt, worden in de zoekresultaten getoond. Toch kan het zijn dat er een uitzending tussen staat die niets met het zoekwoord te maken heeft.

Dat heeft verschillende oorzaken:

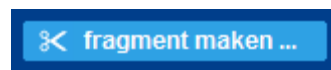
- Een woord kan bijvoorbeeld een andere betekenis hebben. Wanneer je op "weer" zoekt, worden naast uitzendingen over het klimaat, ook alle uitzendingen getoond waarbij in de redactionele tekst het woord weer (opnieuw) voorkomt.
- Een woord kan de naam hebben van één van de makers van een programma. Bijvoorbeeld Janine Bakker. Wanneer je op "bakker" zoekt, worden ook alle programma's van deze maker in de zoekresultaten getoond.

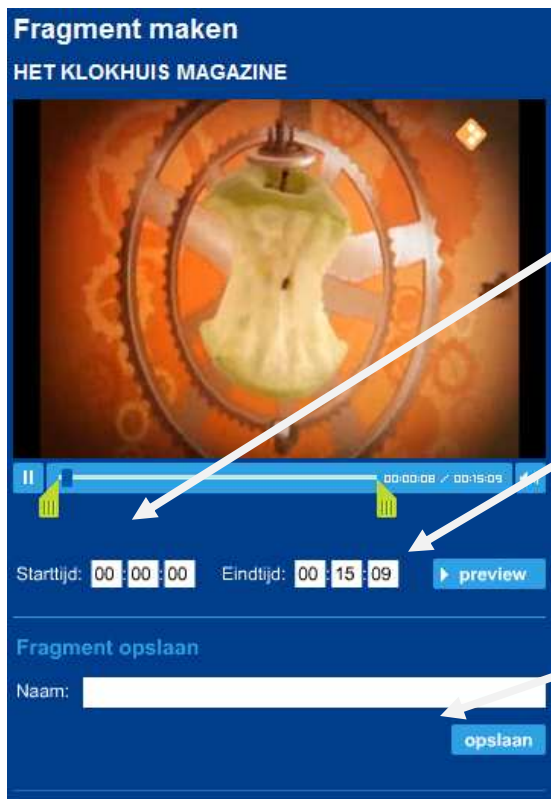
De snijmachine: hoe maak ik een fragment?

Met de snijmachine kun je uit een heel programma een eigen fragment knippen. Als je zelf een fragment knipt, kun je precies bepalen wat je laat zien. Bijvoorbeeld een cheeta in actie, de Chinese muur of een stukje interview met een schrijver. Je laat dan niet de hele uitzending zien, maar net dát stukje dat je nodig hebt. Lekker handig!

Om zelf te knippen, geef je een startpunt en een eindpunt aan in een aflevering. Het stukje dat je geselecteerd hebt, wordt een aparte link (url). Deze kun je opslaan in de map 'mijn bestanden' of mailen. Ook kun je de link in een werkstuk, PowerPoint of website zetten.

1. Zoek een aflevering in Teleblik
2. Klik op 'Fragment maken' onder de uitzending
3. Verschuif de pijltjes of vul de start- en eindtijd in om het begin en einde van je fragment aan te geven
4. Vul een naam in voor je fragment en klik op 'Fragment opslaan'. Het fragment is nu opgeslagen in 'Mijn bestanden'

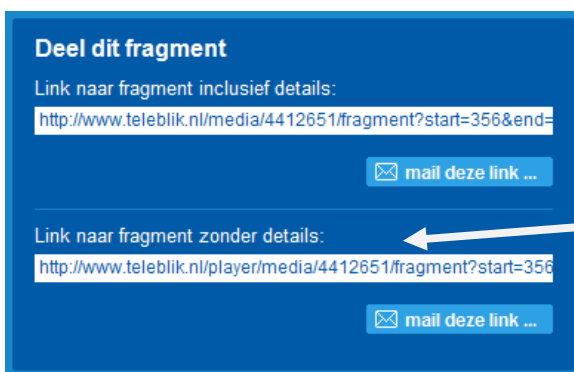

Met de start- en eindtijden bepaal je hoe het fragment eruit komt te zien. De tijden verander je door de gele pijlen in de tijdsbalk te verschuiven, of door de gewenste tijden in te tikken.

Met de knop "preview" kun je kijken of je filmpje helemaal naar je zin is. Als dat niet zo is, verander dan de start- en eindtijden.

Als je klaar bent, kun je het fragment opslaan in MijnMedia.

- Verstuur je fragment per mail door te kiezen voor 'mail deze link' of kopieer en plak de url in een werkstuk, presentatie of website

Met de bovenste link krijg je de player zoals je die nu ziet. Met de onderste link krijg je een miniplayer, dus zonder beschrijving van de uitzending, te zien.

- Na kopiëren van de link, selecteer een tekst of een plek in je presentatie waar de link moet komen
- Kies voor menu Invoegen>Hyperlink...
- Pak de link in het vakje 'Typ de naam van het bestand of de webpagina'
- Geef de link een logische naam in het vakje 'Weer te geven tekst'
- Klik op OK

Bekijk de instructievideo op <http://teleblik.nl/fag/hoe-knip-ik-een-fragment>